

EUSKAL SINBOLOEI

BURUZKO

OHIKO GALDERAK

sabino
arana
fundazioa

EUSKAL SINBOLOEI

BURUZKO

OHIKO GALDERAK

Bandera ancho azul blanco y verde 0,20 cada una

Escala 20,91 por metro

colores { verde azul
rojo bermeillo
blanco

270
45
115
48
270
45
260

5+

holgazadura { colores { verde azul
bermeillo
blanco

dos fajos rojos de 0,40 cada uno
dos fajos verdes de 0,10
una faja blanca de 0,20

12 metros

Noiz eta nola

sortu zen Ikurrina?

Sabino eta Luis Arana eta Goiri anaiek, 1894ko uztailaren 14a baino lehentxeago asmatu zuten ikurrina. Egun horretan, arratsaldeko seietan, Euskeldun Batzokijan ikustarazi zuten lehen aldiz, Correo kaleko 24. zenbakiko (zaharra) etxeko bigarren solairuan, Boulevardeko izkinan, bertako lokalak inauguratu zituztelako.

Lehen ikurrina artilezkoa zen, eta Ziriaco de Iturri eta Urlezagak jaso zuten.

Hurrengo urteko irailaren 12an, Espainiako agintariek konfiskatu zuten Euskeldun Batzokija itxi zutenean.

Zein da Ikurrinaren esanahia?

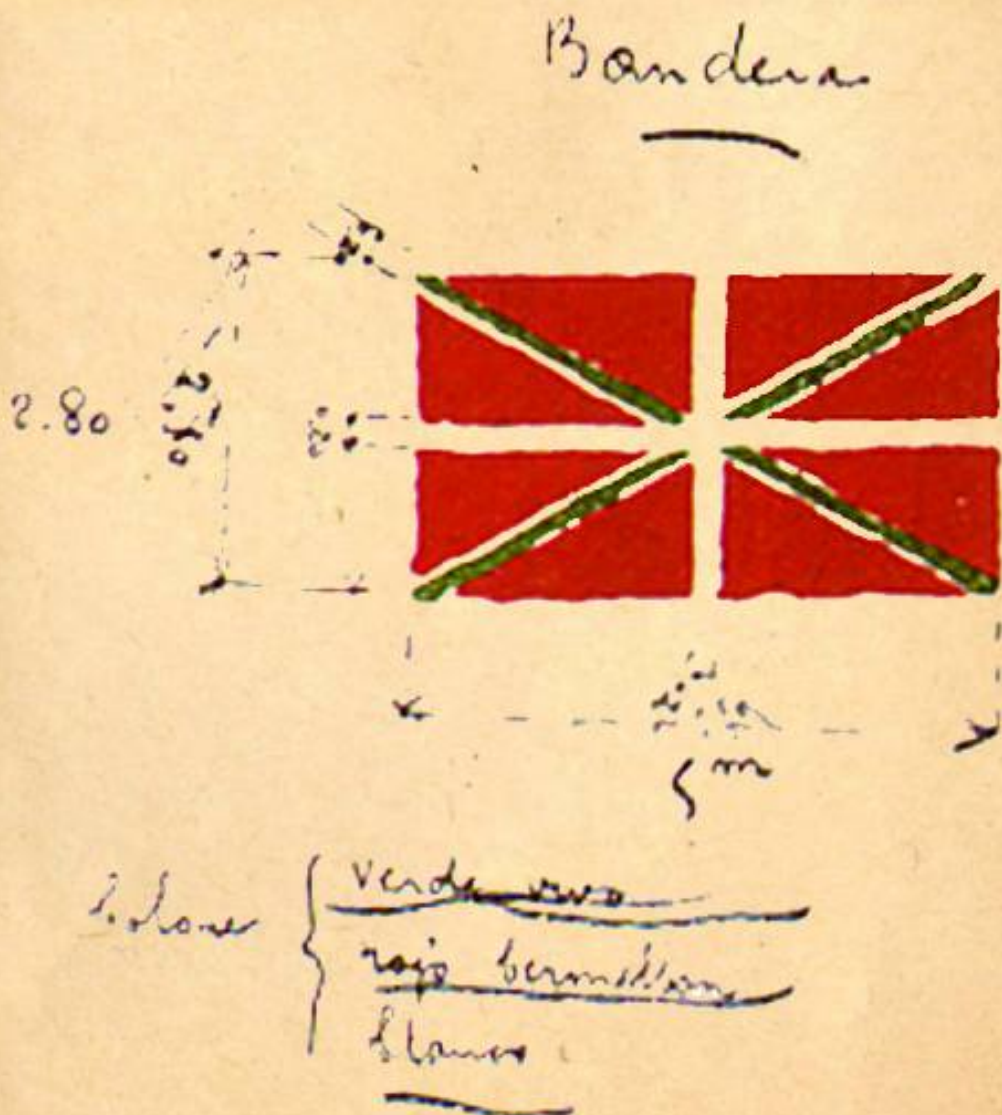
Ikurrinak, hasiera batean, Bizkaiko bandera besterik ez zuen izan nahi, eta Sabino Aranak lurralde horrek lehendik zuen enblematan, ezkutuan, eta hura interpretatzen zuen.

Hondo gorria harenaren translazioa da, Sabino Aranaren aburuz ez baitzen zilarrezkoa izan behar, guletakoa baizik, hau da, gorria.

San Andresko gurutzea ere Aberriaren askatasunaren aldeko borrokari eta IX. mendearen amaierako Arrigorriagako edo Padurako bizkaitarren eta gaztelauen arteko borroka legendarioari dagokio. Tradizioaren arabera, azaroaren 30ean izan zen, San Andres Apostoluaren egunean, eta gurutze aspatu baten gainean martiritzatua izan zen.

Gurutze zuria multzo guztiari gainjartzen zaio, jainkotiar denaren gizatasunaren gaineko nagusitasun transzendentalaren irudikapen gisa.

Modu sinpleagoan, ikurrinari eman zitzaion azken interpretazioaren arabera, bere hondo gorriak Euskal Herria sinbolizatzen zuen, bere gurutze berdeak Independentzia eta bere gurutze zuriak bizitzaren ikuskera kristaua.

Zein da Ikurrinaren historia?

Hasiera batean, ikurrinarentzat ezarri ziren neurriak 4,50 x 2,50 metrokoak ziren, gero 5 x 2,80 metrokoak, eta gurutzeak 0,20 zabalera koak.

Euskeldun Batzokijatik kanpo, bandera astindu zen lehen aldia, Aketxe ontzi bermeotarran izan zen, 1895ean. Baliteke elkarte berekoa izatea, Busturiako batzokiko ikurrina bigarrena dela uste baita. Lehenaren eta haren ondorengo askoren antzeko zortea izango luke honek ere.

1897ko irailaren 8an Legendikako (Kanala) Kafranga baserrian astindu zuten herriko jaiak zirela eta, eta Guardia Zibilak urpetu eta konfiskatu egin zuen.

XX. mendearen hasieran, ikurrina Bizkaia lurraldearekiko konnotazioa galduz joan zen eta azkenean euskaldun guztien banderatzat hartu zen. 1925ean, Euskaltzaleen Biltzarra elkarteak hartu zuen bere ekitaldiak gailentzeko.

1931ko irailean, Durangoko Udalak Euskal Ikaskuntzari zer bandera har zitekeen Euskal Herriaren ordezkari gisa galdetu zion, eta Euskal Ikaskuntzak Ikurrina erakusteak "gaur egun ezin duela alderdikeriarik ekarri, euskaldunen batasun espiritualaren adierazpen bat baizik" erantzun zuen.

Ez da izango 1936ko urriaren 19ra arte, Santiago Aznar sozialista eta industria-sailburuak proposatuta, Euskadiko Gobernuak ikurrinaren ofizialtasuna ezartzen duela, Euskadiko bandera gisa. Aldaketa bakarra bost egun geroago ezarriko zitekeen, gurutzeak 0,43 metro izatera pasatzen direnean (dirudienez, gerra garaian ontziek hobeto bereizteko).

Gerra Zibilean, II. Errepublikaren aurkako matxinatuek euskal lurraldearen kontrola bereganatu ahala, bidean aurkitzen zituzten ikurrin guztiak suntsitu zituzten. Horietako batzuk, Gudarien batailoiek erabilitakoak, gero, gerrako garaikur bihurtu ziren Espainiako museo militarretan.

Garaipen faxistaren ondoren, Espainiako Estatuak ikurrina debekatu zuen, eta hura eramanda, ezkutatuta edo marraztuta aurkitu ziren guztiek, jipoiak, espetxea edo isunak jasan zituzten (gehienetan, hiru gauzak). Bere hiru koloreak, gorria, zuria eta berdea, edozein objektutan edo jantzitan elkartze hutsa ere, poliziaren errepresioa eragiteko aitzakia zen.

Francisco Franco hil ondoren, diktaduraren amaiera ekarri zuen gertakaria, ikurrinak oraindik bi urte beharko zituen legeztatzeko, nahiz eta jende askok eraman eta legez kanpo agertu ekitaldi publiko askotan (adibidez, 1976ko abenduaren 5ean Athletic Clubeko eta Errealeko kapitainak, Iribar eta Kortabarria, zelaira hau zeramatela jauzi egin zuten, bi futbol-talde horien arteko derbya zela eta).

1977ko urtarrilaren 18an, Martin Villa Espainiako Gobernuko Barne ministroak "tolerantzia" hitza eman zien udal eta probintzia erakundeetan erakutsitako ikurrinei. 1977ko urtarrilaren 19an, ikurrina ofizialki lehen aldiz astindu zen II. Errepublikaren amaiera eta gero, Konstituzio plazan, Donostiako udaletxe zaharraren eraikinean, jaiaren bezperan).

Euskal Herriko Kontseilu Nagusia eratu ondoren, 1978ko abenduaren 15ean erakunde aurreautonomiko honek Ikurrina berezko bandera gisa erabiltzea erabaki zuen..

1979ko urriaren 25ean, erreferendumean, Arabarako, Bizkairako eta Gipuzkoarako Autonomia Estatutua onartu zen. Horren atariko tituluan, bosgarren artikuluan, Ikurriña, gurutze-bikoizduna, Euskal Autonomia Erkidegoko bandera ofiziala aipatzen zen.

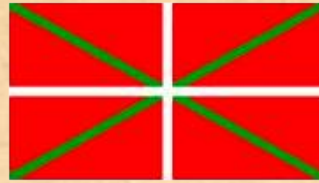
2003ko apirilaren 4an, Nafarroako Herriaren Unión del Partido alderdiaren ekimenez, Nafarroako Parlamentuak 2412003 foru legea aldarrikatu zuen, Nafarroako sinboloen gainekoa, zeinetik espresuki gelditzen baitzen debekatuta udaletan eta lurraldeko beste instituzio batzuetan ikurriña jartzea, demokratikoki hautatutako kideen borondatea edozein dela ere.

Badago Ikurriñatzat jotzen den beste banderarik?

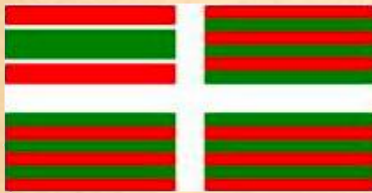
BIZKAIA 1894

EUZKADI 1907

ARABA

BIZKAIA

GIPUZKOA

LAPURDI

NAFARROA

ZUBEROA

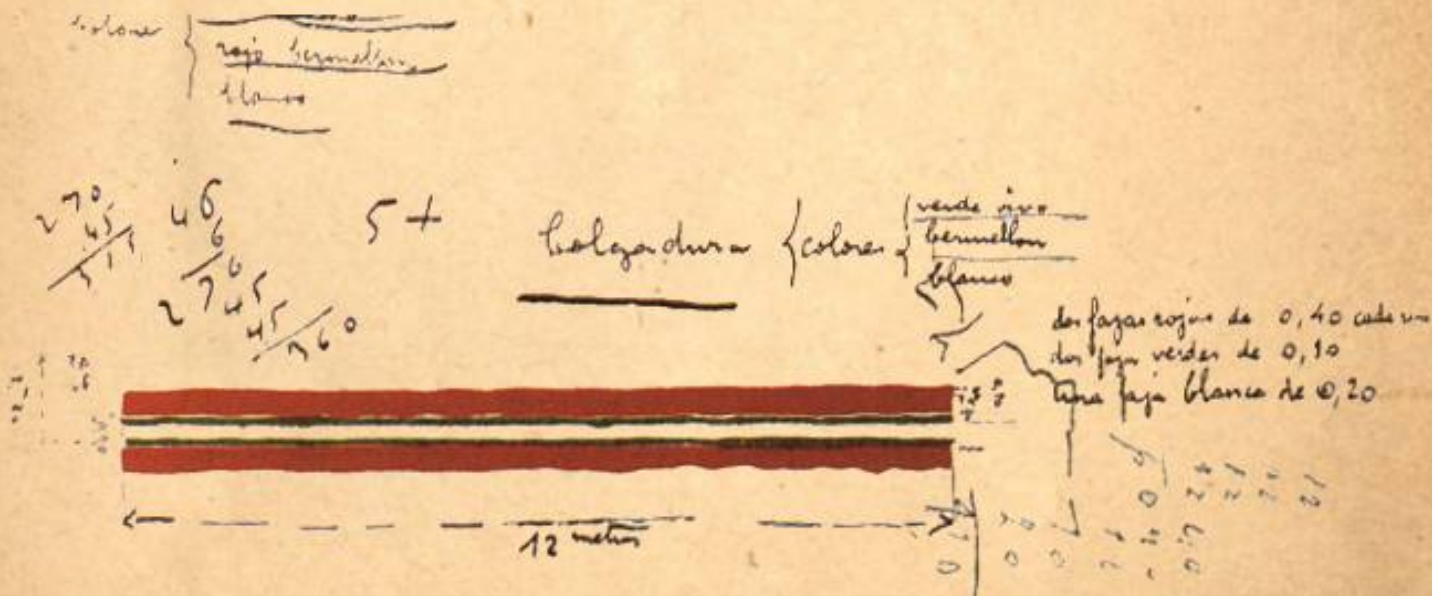
EUZKADI 1939

Zintzilikatzeko Ikurrina

Ikurrina mastan igotzeko bandera gisa diseinatzearekin batera, Arana anaiek beste bandera bat diseinatu zuten, goiko aldetik balkoietatik edo mahaietatik zintzilikatzeko.

Bost marra horizontal ditu, eta horien proportzioak hamabi metro luzeko bandera baterako, goiko banderarako, gorria, 0,40 metrokoa, bigarrena, berdea, 0,10 metrokoa, hirugarrena, zuria, 0,20 metrokoa, eta laugarrena, berdea, 0,10 metrokoa, eta azkena, gorria, 0,20 metrokoa.

Konfederazioaren ikurrina

Ikurrinaren hasierako asmoa Bizkaia ordezkatzea zuen, baina Luis de Arana jaunak, Euskadi osorako proiektu bat sortzen ari zen eta ez zuen 1907 arte amaitu, eta gainera, ez zuen aurrera egin Ikurriña euskal bandera nazional bihurtu zenean.

"Konfederazioaren bandera" horrek, atzekalde gorria zuen, Euskal Herriaren sinbolo gisa. Horren gainean sei barra berde zeuden, sei lurralde historikoak irudikatuta, eta horien gainean gurutze zuri bat, ikurrinaren esanahi berarekin.

Azken batean, Ikurriñatik, bere gurutze berdea ordezkatzegatik bereizten zen, Luis de Aranarentzat, bizkaitarrentzat bakarrik esanahia zuen batailaren ikurra, kolore bereko sei barra horizontalen bidez.

Gamazadako “Ikurrina”

Gamazada eta 1894ko otsailaren 18an Nafarroako ordezkariak Madrildik itzultzean Castejonon eman zitzaizkien harrera zela eta, euskal nazionalisten talde bat Bizkaitik etorri zen nafarrekin bat egitera.

Horien artean zeuden Sabino eta Luis Arana, aurreko egunean Iruñean egindako bandera eraman zuten, San Andresen gurutze gorria (aspa), atzekalde zuriarekin, alde batetik, eta hurrengo inskripzioarekin: "Jaungoikua eta Lagi-Zarra, Bizkaitarrak Agurreiten Deutse naparrei".

Urte batzuk geroago, Gamazada zela eta, Ikurrina astindu zen lehen aldia uste izan zen, eta Luis Aranak berak ezeztatua, bi banderak bereiziz.

Bitxikeriak

1934an, XXXII. Eliza Katolikoaren Nazioarteko Eukaristia Kongresua ospatu zen Buenos Airesen. Mateo Muxika, Gasteizko apezpikua, eta elizbarrutiko euskal apaiz batzuen partaidetza azken momentuko "goiko orden" bategatik eragotzi zen.

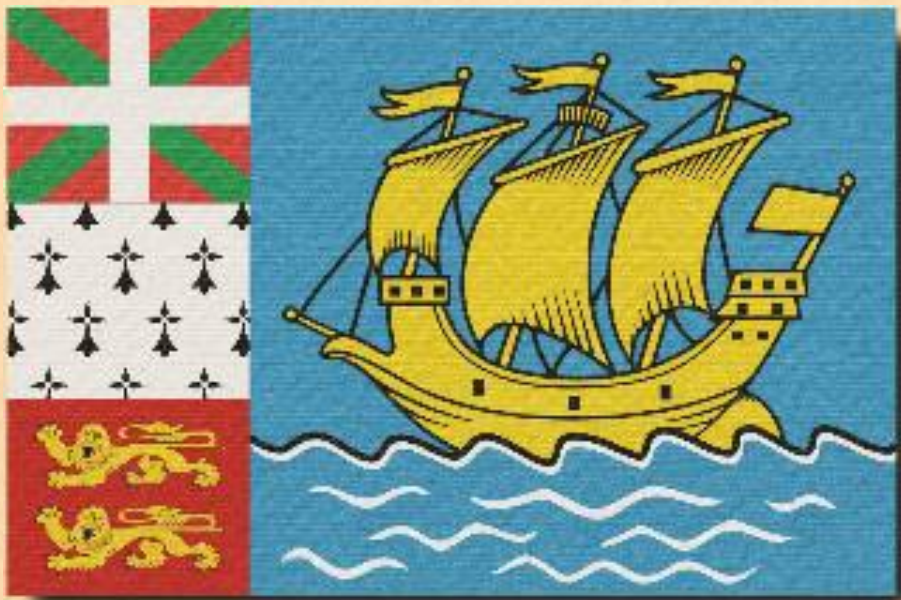
Uruguain bizi zen euskal taldeak ez zuen Veto vatikanoa, eta bere eskuetan ikurrina txikiak botaz, euskal gotzaina agurtzen saiatu ziren, bidaiatu behar zuen itsasontziak Montevideoko portuan egin zuen eskalan.

Horietako batek, Leopoldo Eijo Garay, Madrilgo apezpikua, Gasteizkoarekin nahastu zuten, eta itsasontzitik jaistean, eskaileren oinean, taldeak zeraman ikurrin onena eskeini zioten. Espainiako prelatuaren erreakzioa, euskal gaztearen begien harrituen aurrean, ikurrina hartu eta haustea izan zen, bere duintasunarentzat desegokia zen ekintzarekin eta bere ideologiaren iragarle.

Frankismo garaian, gorria, zuria eta berdearen elkarketa sukaldeko zapietan ere jazarri zen, berdea urdinarekin ordezkatzea (berdexka arriskua jasan nahi zen neurrian) euskal erresistenteen "irtenbide" bat izan ohi zen bere sentimendua isilbidez kanporatzeko, era askotan, mota guztietako argitalpenetatik hasi eta dantza-taldeen ikurretaraino.

Franco jeneralaren diktadura amaitu ondoren eta baimenduta, Ikurrina publikoki lehen aldiz astindu zen eguna, José Antonio Zarzalejos, Bizkaiko gobernadore zibilak dimisioa eman zuen arrazoi horregatik. Manuel Fraga ministro frankista ohia, ikurrina legeztatu baino lehen haren gorpuaren gainetik pasatuko zela agindu zuena, ez zen hainbestearino iritsi.

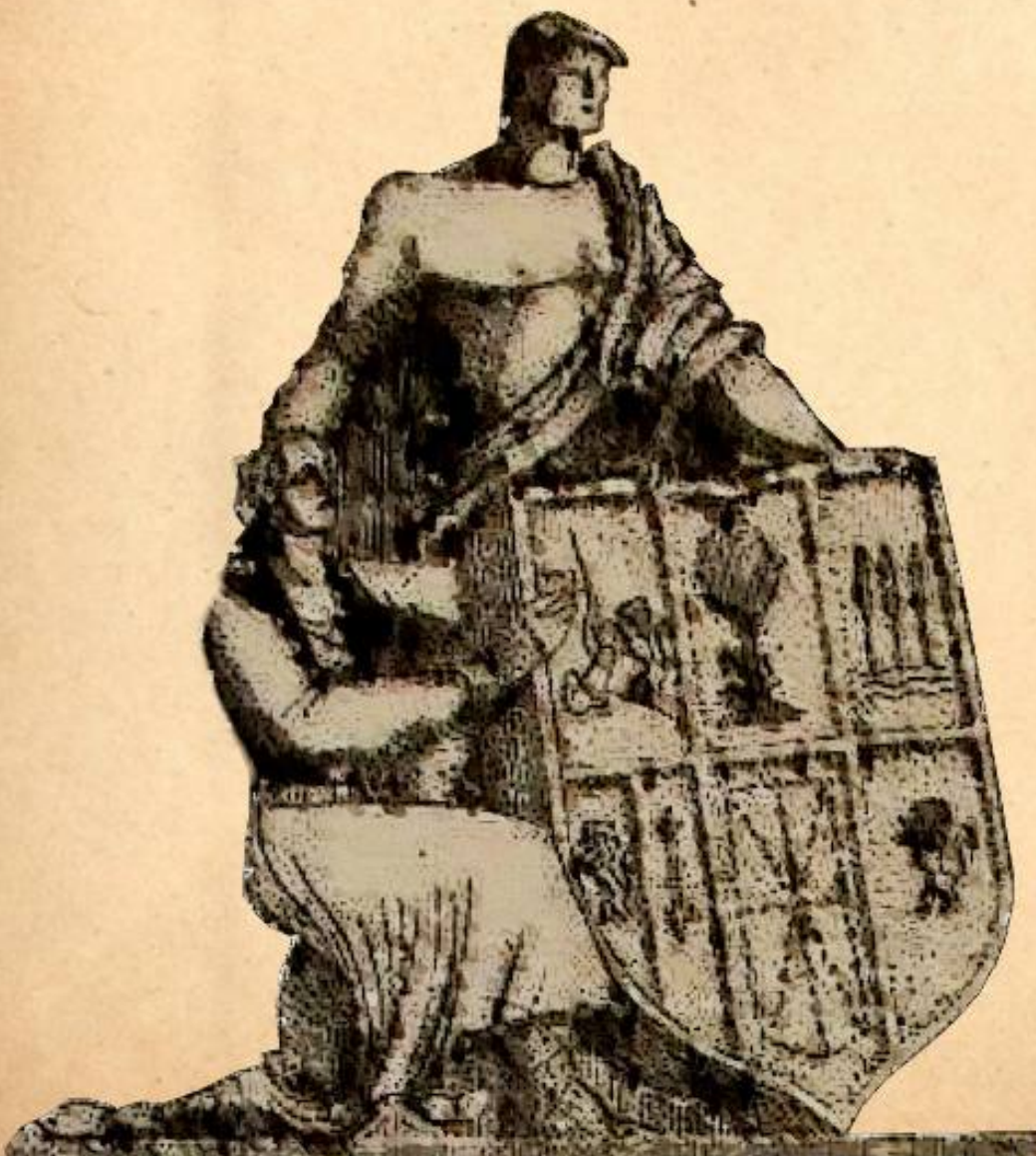
Saint-Pierre eta Miquelongo bandera, Frantziako Administrazioaren menpeko Ternuan dauden hegoaldeko uharteak, Ikurrina ere sartzen dute haien banderan. EAEk artxipelago horretako biztanlerian duen parte-hartzearen erreferentziatzat..

Bibliografía

- Arana Goiri, Luis de: *Formulario de los principios esenciales y básicos del primitivo nacionalismo vasco contenidos en el lema Jaun Goikua eta Lagi Zarra*, Bilbao, 1932.
- Arana Goiri, Sabino de: *Obras Completas*, Sendoa, San Sebastián, 1981, 3 vols.
- Bereciartua, José María: *Ikurriña. Historia y simbolismo*, Verbo Divino, Estella, 1977.
- Corcuera, Javier; Oribe, Yolanda; Alday, Jesús M^a: *Historia del nacionalismo vasco en sus documentos*, Eguzki, Bilbao, 1991, 4 vols.
- Egaña, Iñaki: *Ikurriña. Cien años*, Txalaparta, Estella, 1994.
- Leizaola, Jesús María de: “El significado de la Ikurriña”, en *Euzkadi*, nº 9, pág. 7 (30-I-1977).
- Jemein, Ceferino de (“Bachiller Belandia”): “Lema, Bandera, Escudo e Himno”, en *Alderdi*, nº 79-80, pp. 24-26 (XI-1953).
- Soraluze, Andoni de: “La ikurriña rasgada”, en *Euzkadi*, nº 210, pág. 24 (11-XII-1980).

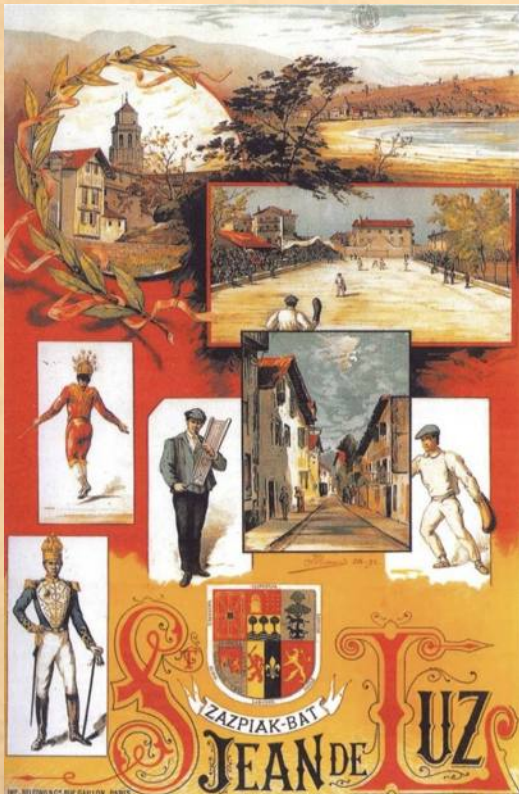
Euskal Armarrria **(Zazpiak Bat)**

Zein da Euskadiko armarriaren jatorria?

Euskadi, euskal lurralde guztiengatik (Zazpiak Bat) konposatuaren armarrria irudikatzeko ideia hainbat eratan irudikatu zen, XIX. mendearen amaieran, Hegoaldean, Iparraldean bezala. Aurretik, Araba, Bizkaia eta Gipuzkoakoek (Irurak Bat) eta hauekin, Nafarroakoek egindako armarrriak egon ziren (Laurak Bat).

1892ko abuztuaren 21ean argitaratu zen ezagutzen dugun Euskadiko lehen armarrria, Euskal Herriko nazioarteko jaiak zirela eta, Donibane Lohizunen Albert Goienetxe alkateak antolatuta,

Antoine d'Abbadieren babesarekin eta inspirazioarekin. Armarrria, "Zazpiak Bat" kondairaren ondoan adierazi zen, bai jai hauetako programan, bai herri honetako ikuspegi tipikoz eta pertsonaia folklorikoz osatutako kartelean. Jai kulturak hauetan, euskaldun guztiek parte hartzea nahi zuten, Pirinioetako alde batetik eta bestetik, eta, horregatik, "zazpi" euskal lurraldeetako banderak

bedeinkatzen hasi ziren, "Zazpiak Bat" leloak azaltzen duenez, Nafarroako seigarren merindadea, Behenafarroa, beste lurralde historiko bat bezala jotzen baita.

Armarria bi erditan banatuta dago, goikoa eta behekoa, horietako bakoitzak hiru euskal lurraldetako armarriak ditu. Goialdean, ezkerretik eskuinera, Nafarroa, Gipuzkoa eta Bizkaikoak irudikatzen dira, eta behealdean, Araba, Lapurdi eta Zuberoakoak; kartelean, lurralde bakoitzaren kanpoaldeko ertzetan, haien izena agertzen da.

Jacques Meurguey heraldistaria, kartela ezagutu gabe, 1918an, lehen errealizazioa Jean de Jaurgain historialariari esleitu zion, Albert Goienetxek eskatuta, oraindik ere, 1897an Donibane Lohizuneko alkatea zen eta Euskal Tradizioaren Biltzar eta Jaietarako, aurten ere han egin baitzen. 1892ko kartela ere ezagutzen ez zuenez, Jemeingo Zeferinok Euskadiko lehen armarria 1896an egin zela uste zuen, Luis eta Sabino Arana eta Goiri anaiek sortutako "Bizkaya'ren Edestija Izkerea- Pizkundia" argitaletxe bilbotarraren liburu berriarentzat, eta, azkenik, armarriak ordena alfabetikoan jarri zen (Arabatik hasita, Zuberoan amaituta) lurralde bati besteen gainean garrantzi handiagoa ez emateko.

Armarri hauetako zein izan zen lehenengoa edo haien arteko desberdintasunak alde batera utziz, biak oinarritu ziren ideia berean: Euskadirentzat edo Euskal Herrirako armari bakarra sortzea, euskal lurralde historiko guztiez osatua.

Dirudienez, Donibane Lohizunen sortu zuenak izan zuen zabalkunde handiena, eta horrekin batera "Zazpirak Bat" leloa, baina, azkenean, Sabino Aranaren konposizioan oinarritutako diseinua gailentzen da.

Zein da Euskadiko armarriaren konposizioa?

Sabino Aranak osatutako armarriaren sei kuartelak, ezkerretik eskuinera ordenatuta, eta goiko aldetik, hirutik behera, non beste hiruak baitaude, honako hauek dira:

Álava / Araba

"Urrezko armarria, altuera baten gainean gaztelu bat jarrita; lurretik beso bat ateratzen da, armaduraz estalia, eskuan ezpata goratua, lehoi zutitu bati kolpea emateko jarreran, gulez (gorria)".

"Gaizkinen kontrako justizia" dioen ohiko armarriaren testua kendu da. Armari tradizionalean, besoa gaztelutik ateratzen da, baina honen sorketa lurretik ateratzeak, euskal interpretazio nazionalistan, justizia herrikoa dela sinbolizatu nahi du. Arabako udalen zigilu historikoak eta armariak ere badaude, eta horietan besoa lurretik sortzen da.

Euskal nazionalismotik Arabak herrialdearen independentzia sinbolizatzen du interpretatzen da, "indartsua bere mendietan eta beti etsaien piztiak jasateko prest", eta jatorriz Arabako hegoaldeko frontean, Berantevillatik Logroñorako bidean dagoen La Portilla dorrea izanik, ez da zaila jakitea nor diren lehoiaren irudian irudikatutako inbasore ausartak.

Bizkaia

Guleak, zuhaitz (haritz) berdea, horren terraza, eta bere kopan, gurutze zuriaren hiru kaboak; zilarrezko bordadura zortzi gurutze berde (San Andresen gurutzeak), zortzi Merindadeen sinbolo eta Padurako batailaren oroigarri.

Hegalen eranskin honekin batera, Sabino Aranak arkumez gizendutako bi otso kentzea erabaki zuen, bere ustean, Haroko Etxeko Bizkaiko Jaunen ordezkariak ziren.

Gipuzkoa

Zilarrezkoak, hiru zuhaitz (teilak) berde, marratan, hiru mendixka berdeen gainean terrazak, eta puntan, zilarrezko eta urdinezko ur-uhinak.

Armarriaren goiko bi kuartelak kendu dira, non tradizional horretan errege bat agertzen zen, Enrike iv.a Gipuzkoako lehen erregea eta Joana Eroak emandako hamabi kainoi, Gipuzkoarrek nafartarrei hartutakoen omenez bere erresumaren konkistan, 1512ko abenduaren 12an, Belateko guduan.

Lapurdi

Urrezkoa, lehoi gorri bat, eskuineko eskuan altu eusten duen azagaia. Tradiziozkoa armarría urdina zen, urrezko lis-lore batekin zatitua, baina hura kendu egin zen, benetako kontzesioa baitzen, 1541ean Karlos vii.a Frantziako erregeak Lapurdi anexionatzea sinbolizatzen zuena. Euskal nazionalismoak erabilitako irizpide bera, ikusi den bezala, aurreko armarrietan.

Nafarroa

Guleak, urrezko kateak, pal, faxa, aspa eta orlan jarria. Kateen erdian esmeralda bat jarri. 1212ko Navas de Tolosako bataila dela uste da. Erabilitako kateak, guduan menderatutako enperadore musulmanaren, Mohamed-en-Hacer, eta esmeralda bere ezizenera, Berdea, harri-bitxiez eraman ohi zuen turbantearekin.

Zuberoa

Urrezko lehoi zutitua duten guleak. Mauleko jaurerriak eman zizkion armak hiribilduari eta lurraldeari.

Ikusi dugunez, armarri horietan guztietan, kendu egin ziren ustez botere monarkiko edo jaungoikoak ziren ezaugarriak, jatorriz Euskal Herrikoak ez zirenak, eta euskal lurraldeen arteko fratrizida-borrokak izan zitezkeenak.

Zergatik ezagutzen da Euskadiko Armarria Zazpiak Bat bezala?

Izan ere, lehen armarria egin zenean, 1892an, euskal lurraldeak zazpi zirelaren ideian oinarritutako lema eskuratu zen: Araba, Behenafarroa, Bizkaia, Gipuzkoa, Lapurdi, Nafarroa eta Zuberoa ("zazpi probintzia aizpa"), nahiz eta Behenafarroa eta Nafarroa armarri berak ordezkatzeko zituen.

Zein da Euskadiko Armarriaren Historia?

Ikusi dugunez, XIX. mendearen amaieran, Pirinioetako alde bat eta besteko euskal herritar bakoitzak bere erara diseinatuta eta XX. mendearen hasieran Eusko Alderdi Jeltzaleak Euskadiko armari gisa adoptatuko luke.

1936ko urriaren 19an, lehen Eusko Jaurlaritzak armari gisa, aurretik azaldutako irizpideen arabera, Euskal Penintsulako lau lurraldeetako (Laurak Bat) armari ofiziala, orden alfabetiko berean, lau kuarteletan: Araba, Bizkaia, Gipuzkoa eta Nafarroa.

Diktadura frankistaren amaieraren ondoren, Eusko Jaurlaritzak armaria berreskuratu zuen, 1978ko azaroaren 12an Euskal Kontseilu Orokorrak xedatutakoaren arabera. 1985eko uztailaren 29an, Espainiako Konstituzio Auzitegiak, Nafarroako Gobernu autonomoaren errekerimenduei erantzunez, erkidego honetako armaria bertatik kentzeko agindu zuen, kuartel gorria mantenduz. (Kolore gorri hori Albreten etxeko armei dagokie, Nafarroako azken errege legitimoei, alegia).

Bitxikeriak

Ikurrinaren antzeko bandera izan zen, baina gurutze zuri zabalago batekin, XVIII. mendearen hasieran, Vallière erregimentu frantsesaren ikur zena. Bandera horrekin, armada frantsesaren unitate horrek Donostia setatu eta suntsitu zuen 1719an. Gaur egungo Donostiako haurdanborradan, Ikasbide ikastolak sinbolo honekin lerratzen du, eta askok Ikurriñarekin nahastuko dute.

Zuberoako armarria, lehoi gorri bat atzekalde horiaren gainean duela, Bilboko "Dindini" dantza-taldeko banderatxoetan erabili zuten frankismoan, euskal nazionalismoaren sinbolo tazitu gisa. Polizia frankistak hori onartu zuen, ezjakintasunagatik eta gorriaren, zuriaren eta berdearen balizko konjuntzioagatik kezkatuago egoteagatik, eta ez zuen susmatzen Espainiako bandera nazionala bezain hori-gorrixka bezalako sinboloa izango denik.

"Zazpiak Bat", 1892an diseinatutako bertsioan, "Garona" armada frantsesaren sostengu logistikoko ontziaren banderatxoan dago, Guyena eta Gaskoniako armarrien ondoan..

The background of the image is a faded, sepia-toned musical score. It features several staves of music with lyrics written below them. The lyrics are in Basque and Spanish. Visible words include 'Gor-a', 'ta', 'ain-tza', 'Ber-e', 'Goi-Ko', 'ka-yán', 'de', 'itza', 'ber-e', 'la-gi-ja', 'la-Ku', 'din', 'Gur-u-tza', 'Deu-na', 'Be', 'do-gu', 'gor-a', 'Euz-', 'A - bes-tu', 'Ber-e', 'Goi-'. The title is centered over this background.

Euskal Ereserki Nazionala **(Euzko Abendaren Ereserkia)**

Zein da Euskal Ereserki

Nazionalaren jatorria?

Sabino Aranak Euskal Ereserki Nazional batean pentsatu zuen lehen aldia 1886an Durangon izan zen, orduan, Bizkaian, Iruñea, Garai, Berriz eta Abadiñon geratzen ziren lau ezpata-dantza talde bakarrek Pedro Pablo de Astarlaren omenez bertan egindako alarde batean. Ereserkiaren musikaren ideia, ezpata-dantzaren eta banderarekiko agurraren aurkezpenaren konpasak entzuten sortu zen.

Ereserkiaren letra ez zuen zirriborratuko, ordea, 1895 arte, Larrinagako espetxean zegoela. 1902an, kartzela honetan bertan preso hartu zutenean, behin betiko amaitu zuen letra idazten, bere askatasuna kentzeko erabili zuen pentsamendu politikoaren isla izango zen hau.

Zein da Euskal Ereserkiaren Historia?

Sabino Arana hil ondoren, Eusko Alderdi Jeltzalea alderdiko buruzagiak, Kleto de Zabala maisuari letra ezpata-dantzako akordeetara egokitzeko enkargatu zioten, eta bere konposizioa 1905eko apirilaren 29an Euzko Abendaren Ereserkia - Euskal Aberriko Ereserki izendatu zuten.

1936an, lehen Eusko Jaurlaritzak, Euzko Abendaren Ereserkia, Euskal Ereserki Nazional izendatu zuen.

Frankismoaren diktadura amaitu ondoren, 1983ko apirilaren 14an Eusko Legebiltzarrak 8i9183 Legea onartu zuen. berriro ere Euzko Abendaren Ereserkiaren musika, Euskadiko ereserki ofizial gisa.

Zein da Euskal Ereserkiaren letra?

“Euzko Abendaren Ereserkia”ren letra hauxe da:

¡Gora ta gora Euzkadi!

¡Aintza ta Aintza

Bere Goiko Jaun onari!

Areitz bat Bizkaian da,

Zar, sendo

Zindo

Bera

Bere Lagija Lakua,

Areitz-ganian dogu

Gurutza

Deuna,

Beti geure goiburu

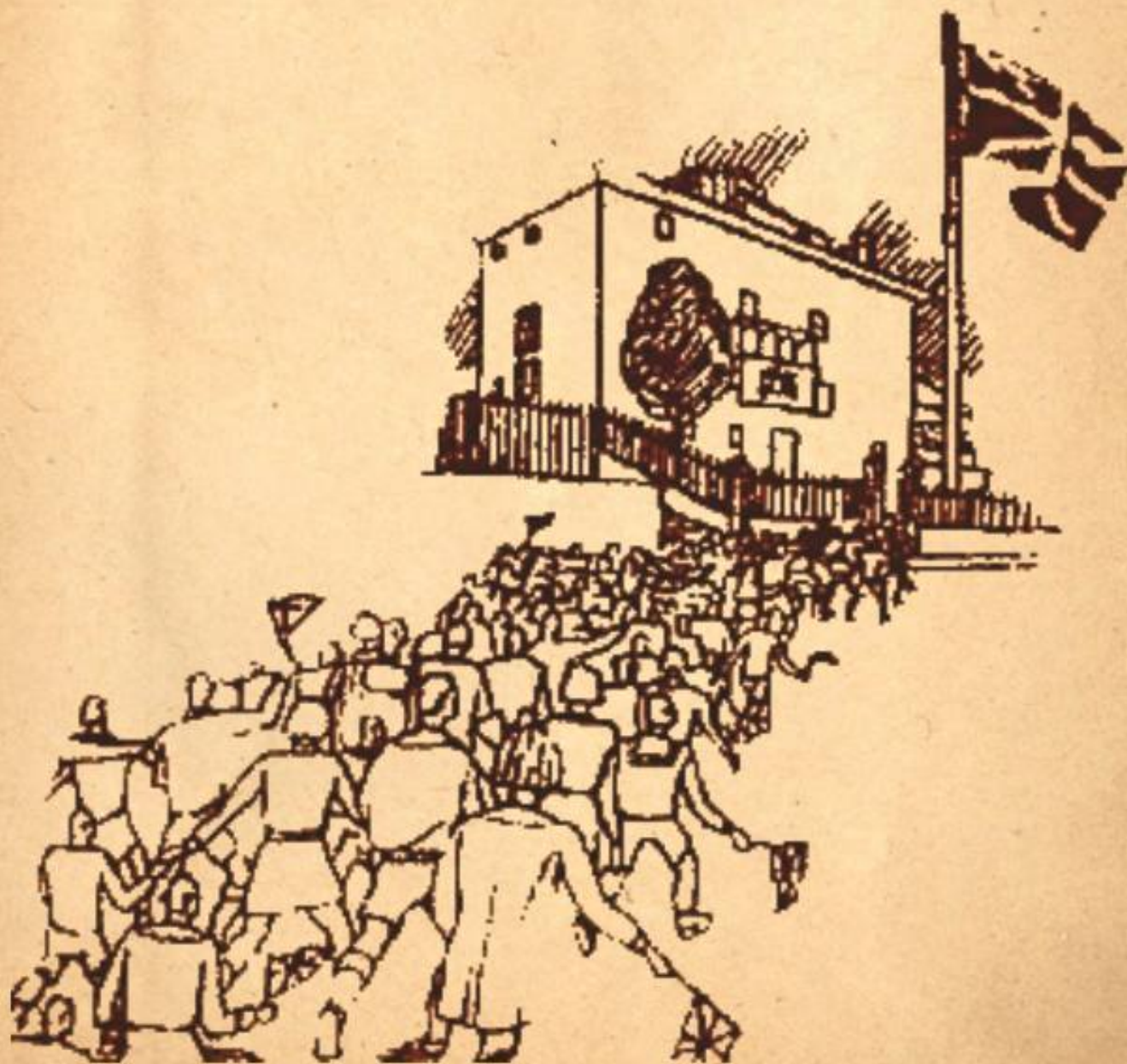
¡Abestu gora Euzkadi!

Aintza ta aintza

Bere Goiko Jaun onari.

Bitxikeriak

Diktadura franquista garaian, euskal nazionalistek, Euzko Abendaren Ereserkiaren eta ezpata-dantzaren musikaren antzekotasuna aprobetxatzen zuten, txistulariek jendaurrean dantza hau musikalki laguntzean jotzeko.

sabino
arana
fundazioa